

אשכול יוסף

מאוצרותיו דרבי יוסף זלי סימן טוב שליט"א
מוזכר הספרים "כרם יוסף" ו"א"ס פעה"ק ירושלים תובב"א

12 קושיות עצומות במחלוקת קרח ועדתו ותירוץ 1 לכל הקושיות:

מדוע משה לא התפלל על קרח ועדתו? | כיון שנענשו במיתה למה נענשו גם בממונם? | מדוע ביקש משה לעונשם במיתה משונה? | קרח שפקח היה היאך הגיע לכך? | היאך נמשכו ראשי הסנדראות למחלוקת? | מדוע תינוקות נענשו במחלוקת קרח? | למה התקבלה תפילת יעקב שלא יזכר במחלוקת? | מדוע משה המתין לבוקר? | היאך משה ייעץ להקטיר קטורת זרה? | מדוע הקב"ה הקפיד על צבא השמים והלא הסכים עם משה? | למה משה לא מחל על עלבוננו? | היאך באו בטרוניא למשה אחרי שקרח ועדתו נבלעו באדמה? | יישוב אחד לכל הקושיות:

מידם, אף היא היתה נבלעת שנא: "וירדו הם וכל אשר להם חיים שאולה", וצ"ב שהלא קיימא לן בכל התורה קלב"מ, והמתחייב מיתה וממוון עונשים אותו רק במיתה, ולמה כאן נענש קרח גם בממונו?

קושיא ג'

למה ביקש משה לעונשם במיתה משונה?

עוד צ"ע למה משה ביקש לענוש את קרח בצורה שונה מכל עונשין שמצינו בתורה, והלא אפי' לג' העבירות החמורות, יש לנו את הכלל מתי עונשין בסקילה שריפה הרג וחנק, והכל ע"פ ב"ד, ואין ב"ד מבקשין לענוש בידי שמים, וא"כ למה כאן ביקש משה לענוש את קרח בעונש משונה של בליעתם באדמה, ובאופן מידי?

קושיא ד'

קרח שפקח היה היאך הגיע לכך?

עוד צע"ג יותר מכל הנ"ל, היאך קרח שהיה פקח כפי שהעידו חז"ל, והיה מגדולי הדור, הגיע לידי כך לעשות מחלוקת כנגד משה רבינו, ולקרוא תיגר נגד דבר ה', ולכפור בתורה שבעל פה. היאך בחכמתו ותבונתו לא השכיל לנהוג בדרך המסורה העולה בית אל?

קושיא א'

למה משה לא התפלל על קרח ועדתו?

יש להקשות למה משה רבינו הרועה הנאמן לא התפלל על קרח ועדתו שיחזרו בתשובה, והלא בכל ושעה התפלל על ישראל שיחזרו בתשובה ויקבל הקב"ה תשובתם כמבואר במסכת סוטה (ד.), ואף נאות שימחה שמו מהתורה בשביל כבודן של ישראל, ובירושלמי (סנהדרין פ"י ה"א) איתא, אמר רב שמואל בר נחמני משה התפלל על עדת קרח שלא יאבדו לעוה"ב שנא: "יחי ראובן ואל ימות", ומשמע שהתפלל עליהם רק שלא יאבדו לעולם הבא, אבל לא התפלל עליהם שיחזרו בתשובה, וירווח להם בעולם הזה ובעולם הבא. וכן הקשה רבינו בחיי (ט"ז כ"ט) והוסיף שאין לך עבירה בכל התורה כולה ואפילו חמורה שבחמורות שלא תהא תקנה בתשובה, והלא השי"ת ימינו לקבל שבים, ואפילו המורדים והפושעים בו?

קושיא ב'

כיון שנענשו במיתה למה נענשו גם בממונם?

מפורסמים דברי חז"ל במדרש רבה שאפי' כלים שהיו בידי הכובס היו מתגלגלין ובאין ונבלעין עמהן, ואפילו מחט שהיתה שאולה ביד ישראל

הופיע הספר:

"אשכול יוסף"

על כל פרשיות התורה (כרך אחד)

קישיות מרתקות ותירוצים רבים!

הזבה בכל בית של תורה!

הסכמות נלהבות מכל גדולי ישראל שליט"א

בין מאות הנושאים!...

19 תירוצים: מדוע לא הזכירה התורה את ניסיון אברהם אבינו בהשלכתו לכבשן האש?

8 תירוצים: היאך לא חשש אברהם לאיסור "לא תחמוד" בקניית מערת המכפלה?

21 תירוצים: מדוע אליעזר מיאן לאכול עד שיסיים לומר את דברו?

10 תירוצים: היאך יצחק אכל משחיטת עשיו שהיה מומר?

5 תירוצים: היאך השביע יעקב לעשיו על הבכורה והלא עשיו היה חשוד לשקר?

12 תירוצים: היאך רבקה הלבישה ליעקב בגדי עשיו מבלי לבקש את רשותו?

12 תירוצים: על סמך איזה פסק דין חרצו השבטים את דינו של יוסף הצדיק למיתה?

12 תירוצים: היאך קבע יעקב שיוסף מת מפני שבגדו הייתה טבולה בדם והלא שמא השאילה?

מתוך הסכמת מרן הגר"ד כהן שליט"א ראש ישיבת "הברון"

"...והוא ספר מיוחד

המביא את אור פרשת השבוע, ותועלת גדולה הוא לכל בית של תורה, ואין ערוך לתועלת בספר זה, והוא זכות הרבים ממש כאשר הרבה נהנים ומתענגים על הדברים, וגם אני מתענג עליהם הרבה, ובודאי תקבל באהבה וחיבה לתועלת ולברכה ולהגדיל תורה ולהאדירה..."

ירושלים: יפה נוף צומת בר אילן. הפצת ספרי קודש רח' דוד 1 ש. הבוכרים ספרי מאה שערים מאה שערים 15.
אור החיים סנטר מאה שערים. ולדמן בהמ"ד בעלז. מלכות קודש שוורץ 1 ש. מחנה יהודה. הספרייה הספרדית דואר שוק הבוכרים בני ברק: משפ' שבתאי ר' עקיבא 44 פינת הרב קוק, (מעל סלקום לשעבר) 03-5796146 (9 באינטרקום).
ביתר: משפ' סימן טוב, רח' בן זכאי 7 - 02-5808831 אלעד: משפחת דוד רח' יהודה הנשיא 84 ק"ג 054-84-23384
רכסים: כהן, הערבה 5 פלא' 054-84-89162 אשדוד: משפ' כהן רובע ג' רח' האדמו"ר מבעלז 5/25, 052-7191877
אשקלון: חנות "מוריה" העבודה 28 נתיבות: 054-84-60007 אופקים: הרב חזן 0533161507 רח' יוסף קארו 55/4
נתינה: משפ' ארביב, הפורצים 10/2 פלא' 050-41-36465 בית שמש: משפ' שחמורוב 052-7606856 חו"ל: "מאזניים" (וגשל)

לפרטים נוספים: 054-84-60007/8 או: 02-5373570

כמו כן ניתן להשיג את ספרו החדש של המהבר "טבעת יוסף" הלכות הופה וקידושין ופריה ורביה.

קושיא ה'

היאך נמשכו ראשי הסנדראות למחלוקת?

עוד צ"ע היאך נמשכו גדולי ישראל והסנדראות אחרי קרח. בשלמא קרח חפץ גדולה לעצמו, אבל כל הראשי סנדראות היאך לא השכילו והחכימו שקרח עשה הכל בשביל כבודו וגדולתו?

קושיא ו'

למה תינוקות נענשו במחלוקת?

עוד יש להקשות דהנה מצינו במדרש רבה, אמר ר' ברכיה כמה קשה המחלוקת, שב"ד של מעלה אין קונסין אלא אלא מבן עשרים שנה, וב"ד של מטה מבן י"ג, ובמחלוקתו של קרח תינוקות בין יומן נשרפו ונבלעו בשאול תחתית דכתיב "ונשיהם ובניהם וטפם, וירדו הם וכל אשר להם חיים שאולה", לכך כתיב "ויקח קרח". וצ"ע דכיון דכך הדין דאין ב"ד של מעלה עונשין פחות מבין כ' מה נשתנה עוון המחלוקת שעונשין בו אף תינוקות?

קושיא ז'

למה התקבלה תפילת יעקב שלא יזכר במחלוקת?

עוד צ"ב דהנה מצינו שדרשו חז"ל שיעקב אבינו ביקש שאל יקרא שמו על קרח, ולכך לא נאמר 'בן לוי בן יעקב' וזהו שאמר יעקב בתפילתו בסודם ובקהלם אל תחד כבודי, ויש להבין למה נתקבלה תפילתו של יעקב, והלא כיון שממנו יצא קרח, בדין שיזכירוהו על שמו?

קושיא ח'

למה משה המתין לבוקר?

עוד צ"ב דהנה מצינו שאמר משה לקרח ועדתו "בוקר ויודע ה' את אשר לו", ולמה המתין להם לבוקר ולא העמיד לאלתר אמת על תילה, ורש"י פירש הטעם בזה שמא יחזרו בהם, וצ"ב כיון שהתאספו כולם יחד עם מאתים וחמישים נשיאי העדה, אדרבה ככל שהולף הזמן ימשיכו במחלוקת, והיא תתעצם יותר, ויתאספו ויצטרפו למחלוקת עוד ועוד בני אדם, כמו שרואים בעוה"ר בכל מחלוקת?

קושיא ט'

היאך משה ייעץ להם להקטיר קטורת זרה?

עוד צ"ב למה משה נתן לקרח ועדתו עצה בלקיחת המחנות להקטיר קטורת, והלא אדרבה בזה מכשילים להלך מדחי אל דחי, שהרי יודע היה שהקטורת שיקטירו אש זרה היא?

קושיא י'

למה הקב"ה הקפיד על צבא השמים

והלא הסכים עם משה?

עוד צ"ב דהנה מצינו בנדרים (לט:): בדרשת מאמר הכתוב "שמש וירח עמד זבולה", מקשה הגמ' מה מעשיהם של שמש וירח בזבול והלא ברקיע הם קבועים, אלא מלמד שעלו שמש וירח מרקיע לזבול ואמרו לפניו רבש"ע אם אתה עושה דין לבן עמרם אנו מאירים ואם לאו אין אנו מאירים, באותה שעה ירה בהן חיצים וחניתות, אמר להם בכל יום ויום משתחוויים לכם ואתם מאירים, בכבודי לא מחיתם בכבוד בשר ודם מחיתם, ובכל יום ויום יורין בהם חיצין וחניתות כדי שיצאו להאיר, שנא: "לאור חיציק יהלכו".

וצ"ב בתרתי:

א'. הרי הקב"ה הסכים על ידו של משה?

ב'. למה על משה לא הקפיד הקב"ה ורק על השמש וירח?

קושיא י"א

למה משה לא מחל על עלבוננו?

עוד יש להקשות כיון שמשה היה עניו מכל האדם, למה לא מחל על עלבוננו, שהרי ידוע שת"ח שמחל על כבודו כבודו מחול כדאי בקידושין, הגם שעל ביזיון אינו רשאי למחול כמ"ש בשו"ת הריב"ש (סי' ר"ך), מכל מקום לא היה משה מוכרח וחייב לבקש להינקם מהם.

ואף אם נאמר שהיה למשה דין מלך ומלך שמוחל על כבודו אין כבודו מחול, מ"מ הלא להדיא מצינו שבכל הזמנים משה לא הקפיד על כבודו?

קושיא י"ב

היאך באו בטרוניא למשה

אחרי שקרח ועדתו נבלעו באדמה?

היאך למרות שנעשה דין באנשי קרח ועדתו, ופצתה האדמה את פיה ונענשו שלא כדרך כל האדם, וראו הכל עין בעין שמשה רבינו לא בדה מליבו, בכל זאת למרות כל זה מצינו שבאו בטרוניא למשה ואהרן באומרם להם אתם המיתם את עם ה', וכי לא למדו מוסר ולקח ממה שאירע לקרח ועדתו, ואיך לא ראו בזה סימן מובהק שהקב"ה שלחו למשה ותובע עלבוננו?

יישוב כל הקושיות:

קרח נתבע על ביטול תורה!

נראה בס"ד ליישב את כל הקושיות על פי יסוד שראיתי מהחח"ס בניאור מאמור חז"ל (ברכות סד. ועוד) ת"ח מרבים שלום בעולם, וצ"ב למה נתייחד מידת השלום בת"ח דווקא, וביאר שתכונתו של כל אדם להיות משתמש בכל המידות, אלא שאם זכה משתמש בהן לטובה ולעבודת ה' יתברך, ולכן בכל אדם יש בו תכונה כביכול לעשות מחלוקת, ומי שעוסק בתורה ומפלפל וחולק בה לשם שמים, הרי זה במקום להיות בעל מחלוקת, אבל מי שאינו עוסק בתורה ממילא משתמש בתכונתו למחלוקת, והן הן דברי הרמב"ם (איסור"ב פרק כ"א הלכה ל"ב) שכתב לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישיא בתו לת"ח שאין דבר מוגנה ולא מריבה בביתו של ת"ח".

לאור זה נראה לבאר בס"ד שעיקר הקפידא על קרח היה במה שהתבטל מהתורה, שאף שהיה אדם גדול וחכם, נתבע על שנתרשל מעסק התורה, וכמו שרואים שההלל לבוא בכל מי טענות של ליצנות בתורה כנגד משה כידוע, ששורש כל זה בבטלה ושעימום, ואף המשיך וביטל בזה את הרבים מן התורה ומעתה הכל ניחא!

א', למה משה לא התפלל על קרח ועדתו? מעתה מובן היטב, מכיון שעיקר סיבת מחלוקתו של קרח היתה לא רק מפני תאוות השררה וקנאתו במשה, שלזה אולי תפילה תועיל, שאף במה שקינא במשה כמבואר בחז"ל, כל זה היה תוצאה של שורש חטאו שנתבטל מן התורה, ולא היה מועילה לו התפילה, אלא רק אם היה קרח פורש מן המחלוקת ועוסק בתורה.

ב', כיון שנענשו במיתה למה נענשו גם בממונם? ניחא לפי מה שמצינו בחז"ל בכמה מקומות שעוון ביטול תורה מביא פורענות, ומכלה הכל, וכל קיום העולם כולו תלוי בתורה כמבואר בחז"ל (ע"ז ג.).

ג', למה ביקש משה לעונשם במיתה משונה? לפי שקרח רצה להביא על כל העולם מיתה משונה, כי אם היה ממשיך במחלוקתו וכולם היו נמשכים אחריו, ואף את משה ואהרן ביטל בטרדת המחלוקת, היה העולם חרב מפני ביטול תורה, כידוע מהגר"ח מוולאז'ין בספרו נפש החיים שאם העולם יהיה רגע אחד ללא תורה ייחרב.

ד', קרח שפקח היה היאך הגיע לכך? על ידי עוון ביטול תורה וכאמור.

ה', היאך נמשכו ראשי הסנדראות למחלוקת? כנ"ל.

ו', למה תינוקות נענשו במחלוקת? מבואר בחז"ל (שבת לג:) שבניו הקטנים של האדם מתים בעוון ביטול תורה.

ז', למה התקבלה תפילת יעקב שלא יזכר במחלוקת? יעקב שהיה עמוד התורה, י"ד שנים שאפי' לא שכב בהיותו בבית שם ועבר, אין לו שום חלק ושייכות במעשה קרח.

ח', למה משה המתין לבוקר? סבר שמא בין ובין כך ישוב קרח לעסק לימודו, ועל ידי כך יפרוש מן המחלוקת.

ט', למה ייעץ להם להקטיר קטורת זרה? סבר שעיי"כ יבואו לפלפל ולדון אם הדבר מותר, ומתוך שיעסקו בתורה יפרשו מן המחלוקת וינצלו.

י', למה הקב"ה הקפיד על צבא השמים והלא הסכים עם משה? צבא השמים התכוונו שיעשה דין מפני יכבודו של משה, ואילו משה לא ביקש כלל על כבודו, אלא על ביטול תורה.

י"א, למה משה לא מחל על עלבונו? לא תבע עלבונו כלל, אלא עלבון התורה, שקרח ביטל עצמו ואת הרבים מן התורה, וכן איתא בתנחומא (פ"ב) אמר משה להקב"ה אוותר על ביוני, ועל ביוני של אהרן, ורק על ביונה של התורה אני תובע שנא' "בזאת" תדעון כי ה' שלחני, ואין "זאת" אלא תורה שנא' (דברים ד') "זאת" התורה אשר שם משה.

י"ב, כיון שעיקר סיבת המחלוקת היתה נעוצה במה שהתבטלו מהתורה, ממילא לא עזר כל בליעתם של קרח ועדתו באדמה כדי לשכך ולהסיר את המחלוקת, ולכן אלו שאחר המחלוקת נמצאו מתבטלים מן התורה, התעסקו במחלוקת. ולכן אח"כ אמר הקב"ה להניח המטות בתוך ארון העדות ועל ידי זה ידעו שאהרן נבחר על ידו, ומה יועיל מופת זה יותר ממופת בליעת קרח ועדתו באדמה, אלא הקב"ה רמז להם במה שארון העדות מורה והוא חיזוק עסק התורה, וממילא לא יהיה להם יותר טרוניא.

בשורה משמזת לשווזרי התורה

בימים אלו הושק קו ישיר "קול יוסף"

לשיעורי מוה"ר יוסף זזי סימן טוב שליט"א

מזוה"ס "כרם יוסף" ו"אשכול יוסף" וש"א"ס

השיעורים מתובלים בדברי אגדה ומעשיות

073-371-8053

בעת האזנה: 9 שמיעה מהירה 7 רגילה 21 שיעור קודם 23 הבא 5 הפסקה, ושוב 5 לחזרה

שידור חי: ימי שלישי החל מהשעה 8:00 בערב

מי שצריך לאבותינו הקדושים הוא יברך וישמור וירומם ויצליח

את ידידנו היקרים החשובים והנעימים אודהבי התורה

מר גדעון זיסים הי"ו ומר אהרן זיסים הי"ו

אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד בבריות איתנא

וזהורא מעליא ושובע שמוזות וכל טוב ולכל משפוחתם שיוזי

ובכלל הברכות ידידנו שלובי זיסים הי"ו

עין זויים היא למוזזיקים בה ותומכיה מאושר

מוקדיש ומוצאזו לע"ז אוריהם היקרים:

סאלם אליה בן מסעודה ז"ל זוריה בת גרציה ע"ה

ולע"ז אוזיהם היקר זיסים בן זוריה ז"ל

ת. ז. צ. ב. ה.